

Маргарита Тодорова Терзиева Камелия Москова Йорганова
Катерина Валентинова Несторова Миглена Тодорова Лазарова

4.
ГРУПА

ПОЗНАВАТЕЛНА КНИЖКА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
за четвърта подготвителна възрастова група

1.
ЧАСТ

ИГРАЯ, ЗА ДА ЗНАЯ

Мило дете,

Ние, възрастните, знаем, че светът за теб е приключения, приказки, песни и игри.

Постарахме се в тази пъстра книжка да има от всичко, но разбира се – играта да е най-важното от правилата.

Ние знаем, че всяко усмихнато дете, докато играе, може много да узнае: за природата и за света, за букви, думички, числа и за още куп неща!

С книжките за да играеш, ще са ти нужни само мъничко умение, повечко търпение и голямото ти детско въображение.

Помощник в твоето забавление ще бъде чудното Щурче, което носи за света на детството ти Златното ключе!

От авторите

ОРИЕНТИРАНЕ В КНИЖКАТА

Тези знаци ще ти помагат да се ориентираш в дейностите, които трябва да извършваш.

Слушане

Говорене

Наблюдение

Размишление

Оцветяване

Очертаване

Ограждане

Свързване

Показване

Самооценка

Всички текстове в книжката се четат или пишат от учителя или родителя!

ОТНОВО ЗАЕДНО

Кой е твоят
най-интересен
спомен от
лято?

Разкажи за
първия учебен ден
в детската градина.
През кой сезон
е той?

Посрещаме новото другарче в детската градина.

- Обясни му правилата на вашата група.

Какви думи ще
използваш, ако е
момче или момиче?

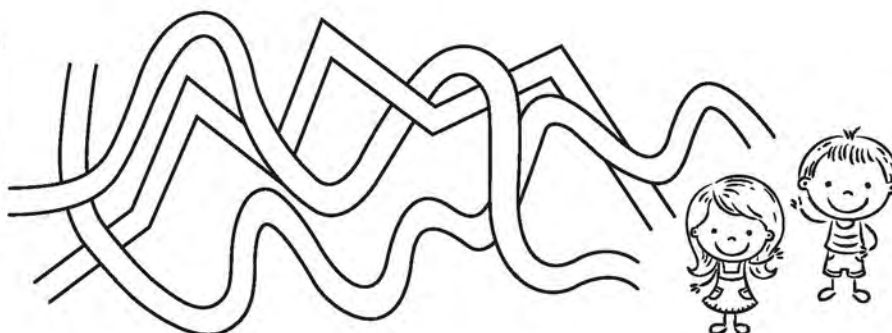

Какви сгради виждаш, докато вървиш към детската градина с мама и татко?

- Кажете точния си адрес.

- Открий и оцвети пътя до детската градина.

СЪБОГОМ, КИТНО ЛЯТО!

Чуй стихотворението
„Сбогом, китно лято“.

Да помахаме за сбогом
на лятото с ръчичка,
че приготвило е то
за дълъг път
торбичка...

Довърши изреченията:

- „Цяла нощ капчука...“
- „В утрото погледнах...“

Кой ще измисли повече изречения по картинките:

- Игра по двойки: „Аз разказвам – ти показваш картинката“.
- Кой думи от стихотворението отговарят на всяка от картинките?

Състави свои изречения за лятото.

Преброй думите в изречението.

По слънчевата пътека нарисуй
толкова точки, колкото са думите
в изречението.

Задача-закачка от лятото:

„Точките свържи, картинката оцвети“.

ДУМИТЕ ОКОЛО НАС

Измисли имена на героите. Опиши ги. Какво според теб си говорят?

Някога — не знам кога,
някъде — не знам къде,
живеею едно...
опако дете.

Помогни на нашия герой да подреди стаята си.

• Покажи и обясни къде е мястото на предметите.

• Игра „Ловец на предмети“. По колко броя от всеки предмет откри. Сложи толкова точки, колкото е броят на предметите.

• Изговори правилно думите, които отбеляза, например „четири книги“.

Намери подходящи думи за всяка картинка.

Виждам...слънце.
То е...ярко,
жарко, жълто.

ПИСМО ДО ПРИЯТЕЛ

Игра „Аз казвам дума – ти се сещаш за друга дума“

Пример: писмо... поща... пиша... приятел

Игра „Писмо до приятел“

Буквичка на гръбче
ще изпиша. А ти,
другарче мило,
отгатни я!

До кого ще изпратиш своето писмо? Нарисувай получателя на своя плик.

- Кога, как и защо хората пишат писма?
- Какво знаеш за професията пощальон?

Свържи точките и ще разбереш за какво се разказва в писмото.

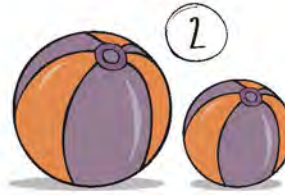
За да пишеш,
хвани молива между
палеца и показалеца си.

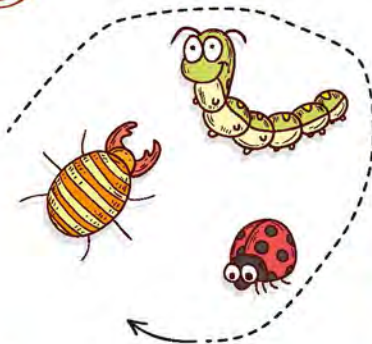
ПОДБЕРИ ДУМА

Избери дума за предметите и към нея подходяща прибави.

Открий групи предмети и ги назови с една дума.

Назови думите и свържи с червена линия тези, които започват с еднакъв звук, а със зелена – които завършват с еднакъв звук.

Довърши изреченията.

е _____.

са _____.

БАЛОНЪТ НА ЯДЪ

Чуй приказката „Балонът на ядъ“ от Дияна Петрова.

Дали в случката крилата ще разпознаем някои от децата?

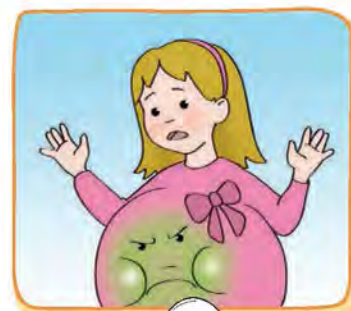
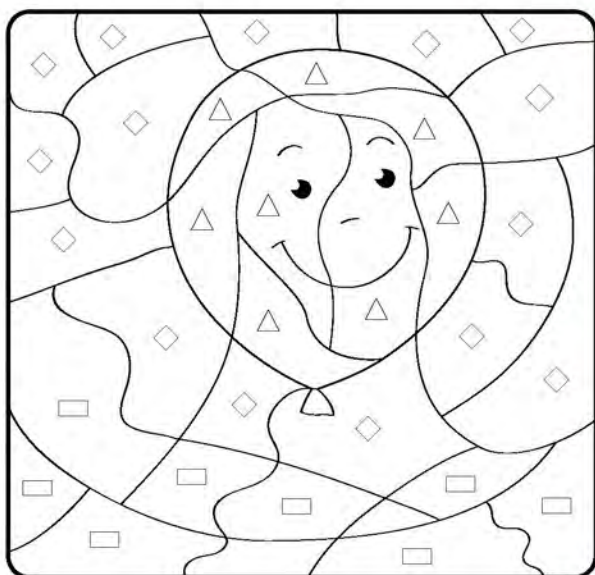
Оцвети лицето, което показва твоите чувства, породени от чутия разказ. Обясни.

Подреди картинките последователно според действието в случката в приказката. Разкажи я.

„Скрита картина“. Оцвети според знака.

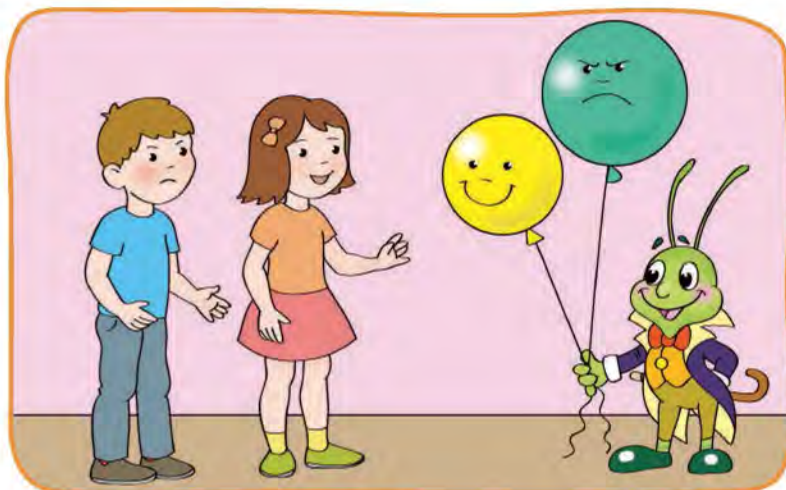
КАК ДУМИТЕ ПОМАГАТ

Коя позната приказка разказват
Лицата на двете деца?

- На кое от тях принадлежи
балонът на ядà?
- Ако жълтият балон е балон на
радостта, какво би направил,
за да стане по-голям и да полети
по-високо?

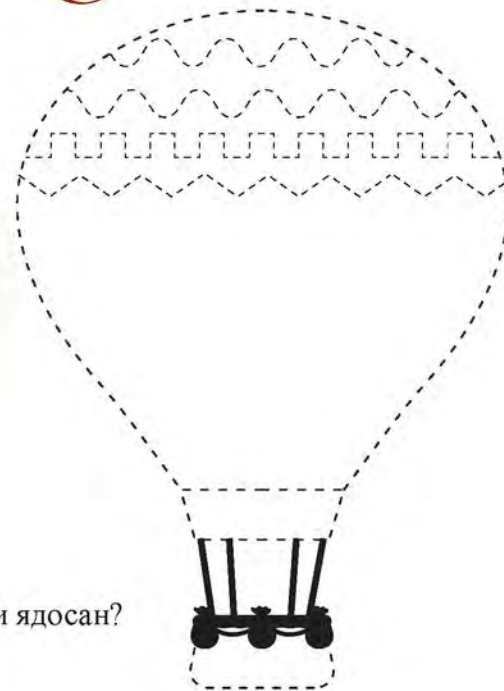

Разгледай картинките.

- Одобряваш ли постъпките
на децата и защо?
- Разкажи как ти помагаш в
детската градина и вкъщи.

Украси балона.

Разгледай картинките. Как трябва да постъпиш, когато си ядосан?

Когато съм ядосан

ДА

НЕ

Помисли и брой
до 10!

ПРИЯТЕЛИ

Разгледай картинките – оцвети в зелено кръгчетата до тези от тях, които показват приятелство; в червено – тези, които показват какво не трябва да правят приятелите.

• Състави изречения по картинките и направи модели. Помагай си с думите: играят, весели, деца, тъжни, помагат, задружни.

Състави кратък разказ с помощта на картинките по-горе и на интересни случки с твои приятели.

Нарисувай момент от своето разказче!

РАЗБЪРКАНИТЕ ДУМИЧКИ

Помогни на другарчето.

Казвам думи
разбъркано аз...
Топка, с, двора,
играя, на.

Мога
да ги подреда
завчас!

Как мислиш,
че е подредил
думите?

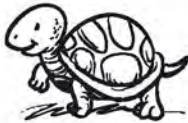
Гатанките чуй и отгатни.

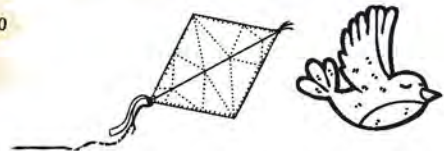
- Отговора в картинката открий и оцвети.
- Дума си избери и с нея изречение кажи.

„Живо, живо, скокливо
и много страхливо.“

„От двете страни — зелен, по
средата — червен сняг.“

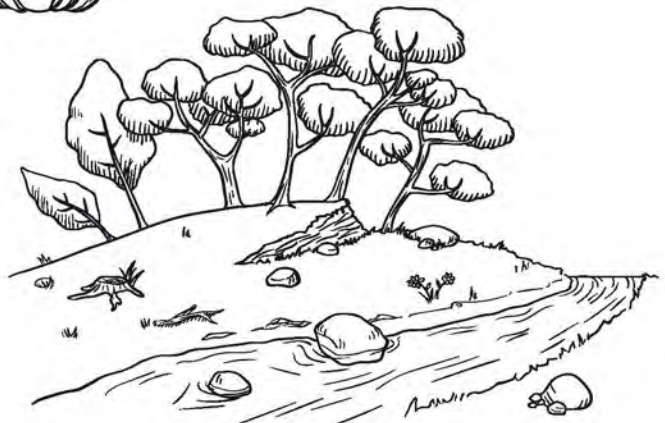
Открий какво ни говорят картинките.

- Състави изречения по картинките.
- Коя картинка е подходяща за тази местност?

1

2

Свържи картинката с модела на изречението. Оцвети.

ЕСЕННИ ЛИСТА

Чуй разказа „Листата“ от Елин Пелин. Оцвети празното кръгче до картинката:

– ако те натъжава;

– ако те развеселява;

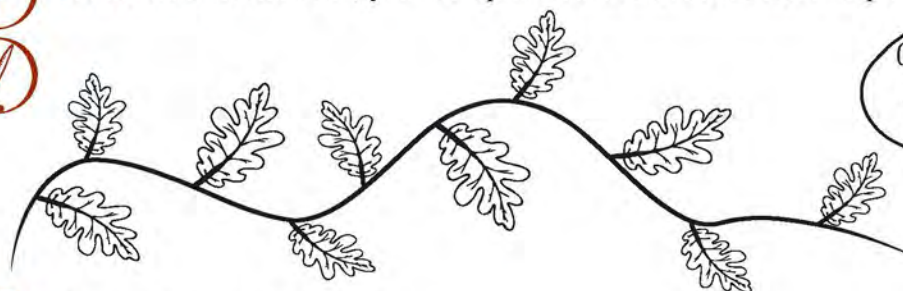
– ако те учудва.

„Чух и запомних!“. Припомни си и кажи думи от текста, подходящи за тези картинки.

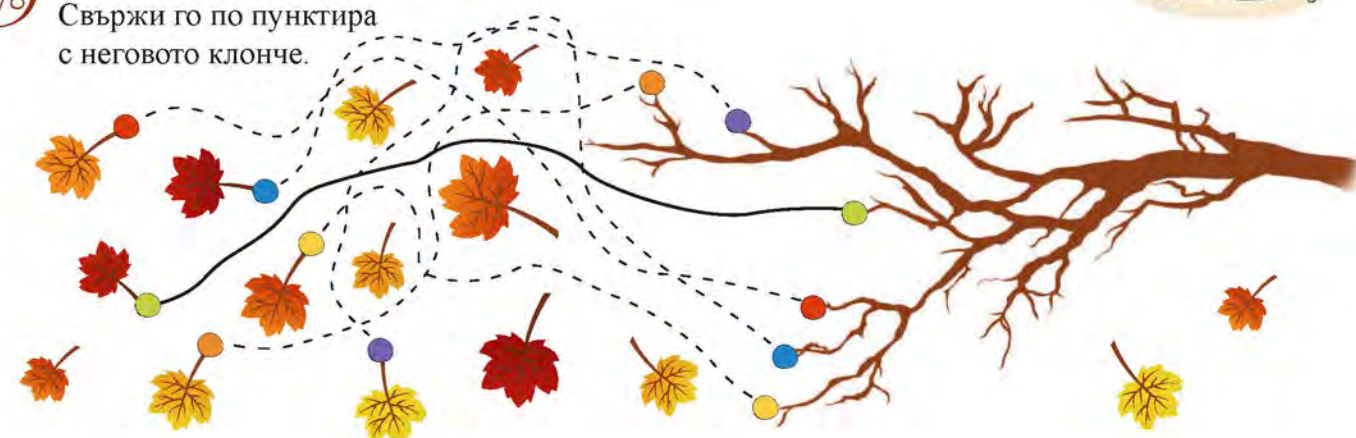
Използвай познатите думи от приказката. Измисли нови изречения.

Оцвети толкова листа, колкото са думите в твоето изречение.

Намери пътя на листенцето. Свържи го по пунктира с неговото клонче.

ДУМИЧКИТЕ ПОДРЕДИ И НИ РАЗКАЖИ

Разгледай картината.

- Какво настроение предизвиква у теб? Оцвети подходящото личице.
- Кои думи ще използваш, за да опишеш есента?

Свържи думите в изречения, а изреченията – в разказ. Не забравяй да измислиш заглавие.

Кои са?

Къде са?

Кой какво прави?

А останалите?...

Какво ще се случи?

КАПЯТ ЛИСТАТА

Чуй стихотворението „Ах, колко е хубаво!“ от Валери Петров.

- Какво е настроението в стихотворението?
- С кои думи е изразено?

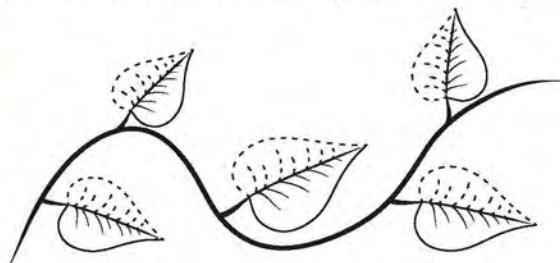
Почувствахте ли
същото настроение?

Досещате ли се от коя приказка е тази картина?

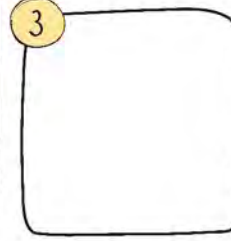
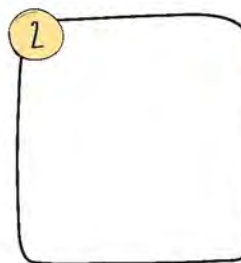
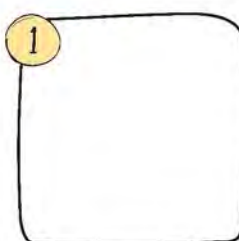
- По какво си приличат и се различават двете произведения?
- Разкажи приказката „Листата“ от Елин Пелин, като използваш думите на автора.

Завърши в рими. Нарисувай отговора си.

- 1 Листата падаха с песен,
защото е... (есен)
- 2 В гората Събка намери бяла...
(гъбка)
- 3 Бяла козичка влязла в горичка,
да си похапне... (тревичка)

Попълни палитрата с цветовете на есента. Какви цветове ще се получат, ако се смесят?

ЗВУКЪТ КАКВО Е – БУКВИЧКАТА ЗА КАКВО Е?

Открий разликата между картинките.

Звук и буква „А“. Дорисувай по пунктирите.

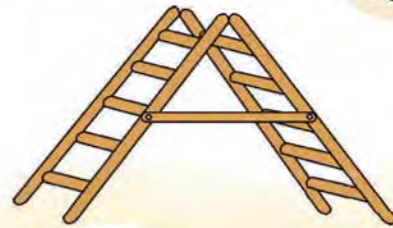

Открий и подчертай буква „А“.

Аз съм буква много кратка
и приличам на палатка.
НА АзбукАТА съм царицАТА
и съм първа в редицАТА.

Открий и покажи буква „А“.

Огради в оранжево картинките, в които чуваш звук „А“ в началото на думата, и в зелено – в които чуваш звука в края ѝ.

Къде в думата чуваш „А“ – в началото или в края? Оцвети мястото на буквата в червено.

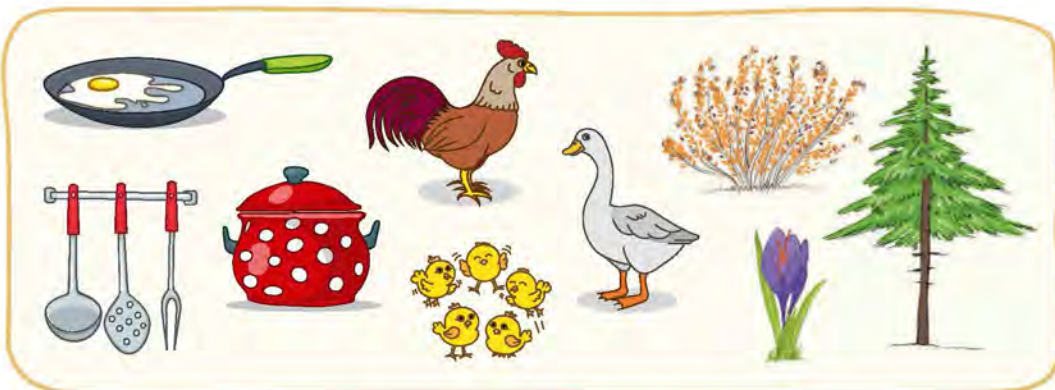
С думите да поиграем

Какво виждаш на картинките? Огради тези групи предмети, които можеш да назовеш с една дума.

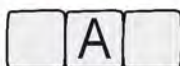
Какви групи получи?

Избери картинка и към нея добави подходяща дума. Пример: красиво цвете.

Свържи всяка картинка с подходящия модел.

Дума избери и изречения състави. Нарисувай моделите.

Очертай по пунктира.

ПРИКАЗНА ВЪРТЕЛЕЖКА

Назови магическите предмети. Разкажи как и с какво помагат на героите.

Разгледай илюстрациите. Коя от тях не ти е позната?

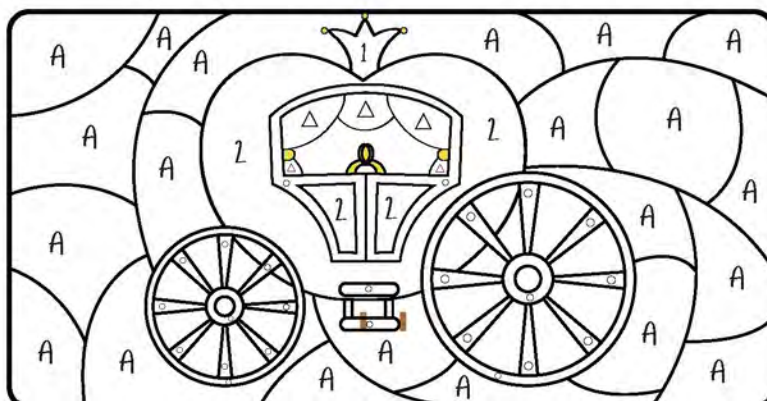
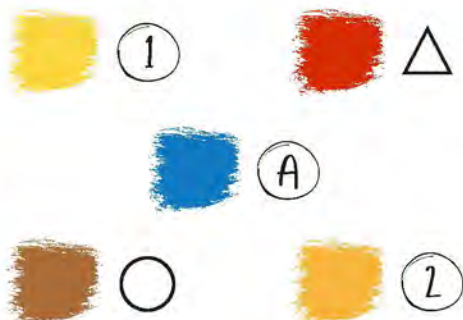
- Чуй приказката „Мара Пепеляшка“.
- По какво си приличат и се различават? Могат ли да бъдат от приказка с едно и също заглавие?

Избери магически предмет и разкажи приказката по различен начин.

„Скрита картина“. Оцвети, както е показано. С коя приказка свързваш картинката?

РАБОТИЛНИЦАТА НА ДЯДО КОЛЕДА

Как си представяш дома и работилницата на Дядо Коледа?

Измисли и разкажи интересна случка:

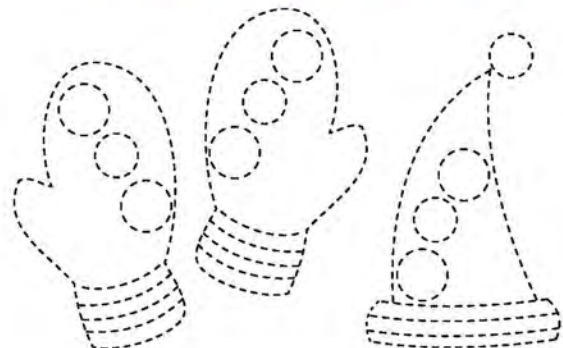
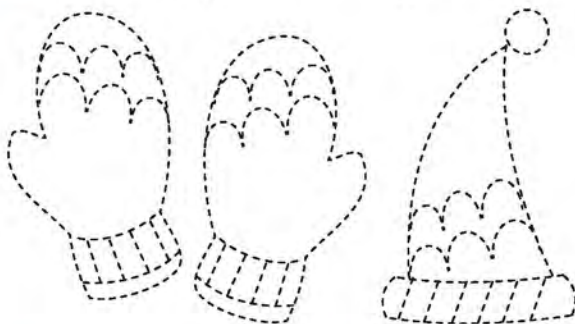
- Как би разказал/а историята, ако ти си едно от работливите джуджета?

Открий 6 разлики и ги огради.

Подаръци за джуджетата – очертай и оцвети.

КОЛЕДНИ НАСТРОЕНИЯ

Кои стихотворения разпознаваш в тези картинки?

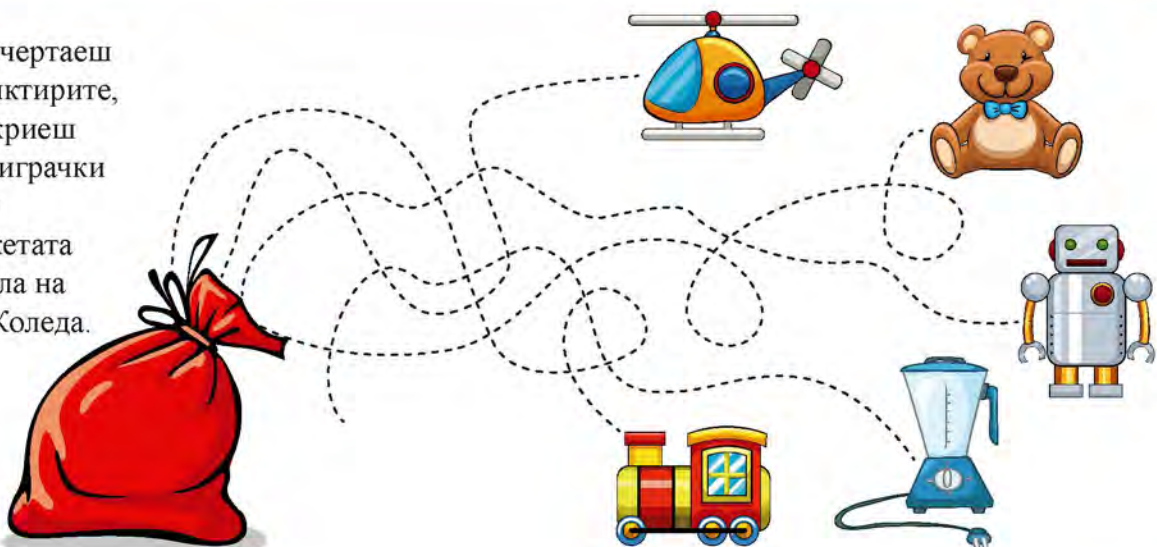
- Дорисувай картинките.
- Припомни си думите от стихотворенията, които свързваш с картинките.

Произнеси думите. Огради късите думи с оранжево, а дългите – със зелено.

Като очертаеш по пунктирите, ще откриеш какви играчки слагат джуджетата в чувала на Дядо Коледа.

НОВА ГОДИНА

Игра по двойки „Интервю“. Роля избери, включи се в нашата игра и ти. Задай въпрос или отговори.

Внимание! Извънредна новина! Новата година вече е дошла!

Как посрещна Новата година?
Какъв е най-хубавият подарък, който получи?

„Необходими думи“ – какви думи използваш, когато...

ИСКАШ НЕЩО

ПОЗДРАВЯВАШ

ПОЖЕЛАВАШ

СПОРИШ

Състави изречения по моделите.

• Коя е малката дума в изреченията? Какво ни казват малките думи?

_____ в _____.

_____ в _____.

НА ГОСТИ

Звук и буква „Н“. Дорисувай по пунктирите.

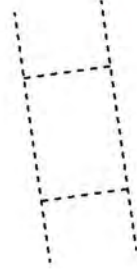
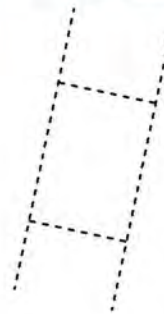
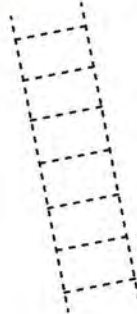
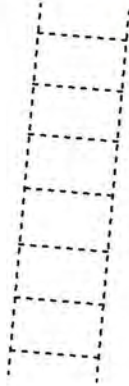
Открий и подчертай буква „Н“.

„Нека застаНем лице към лице! Нека се хваНем ръце за ръце! Щом стоим прави – Нали ме разбра? Буква се прави с такава игра!“

Кръстьо Станишев

Открий и покажи буква „Н“.

Къде в думата чуваш звук „Н“ – в началото или в края? Оцвети мястото на буквата в синьо.

Буква „Н“ отива на гости:

- Измисли думи, които да започват с: на, но, ни.
- Състави изречения, като използваш малката дума „на“.

Думите в картинки са се скрили – открий, изговори, в кратък разказ ти ги подреди. Измисли заглавие.

ЛИСИЦА И ЩЪРКЕЛ

Чуй приказката „Лисица и щъркел“.

• Подреди моментите от приказката, като отбележиш с точки от 1 до 4.

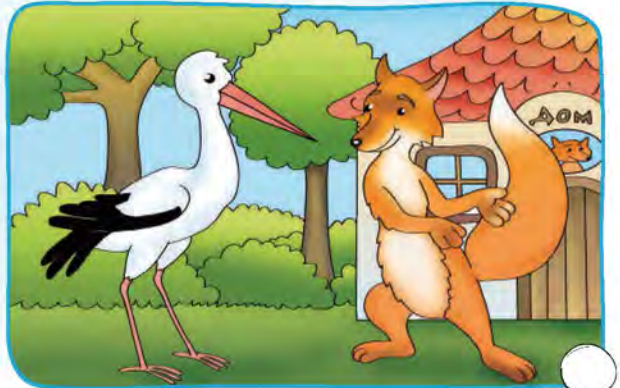
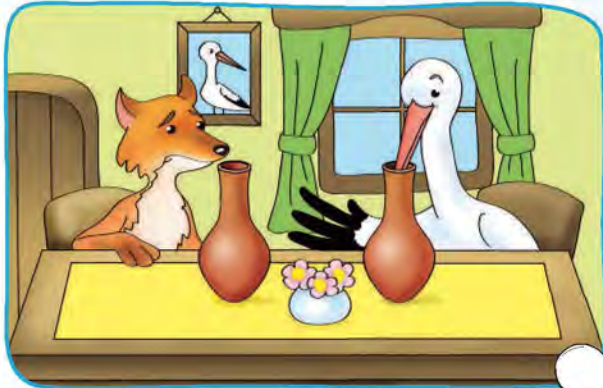
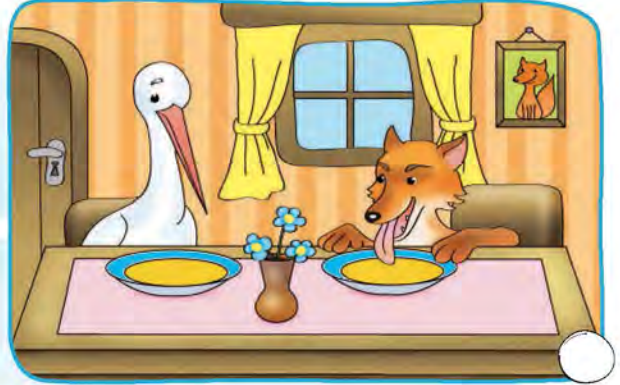
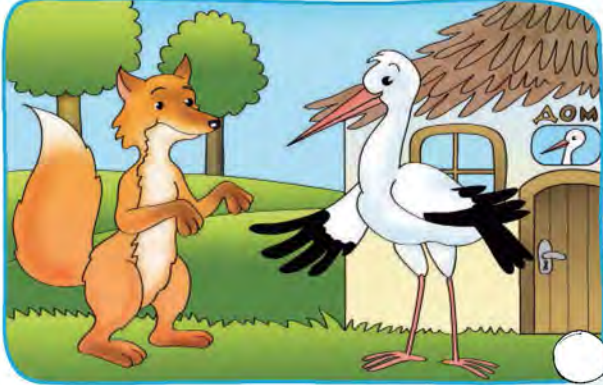

• Подбери думи. Каква е в приказката Кума Лиса?

А щъркелът?

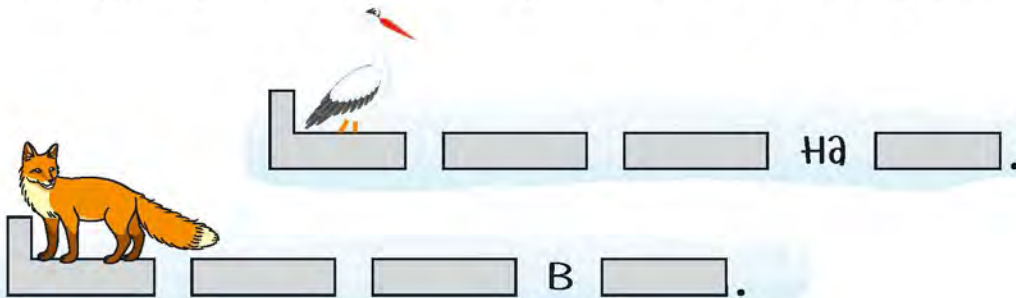
• На какво ни учи приказката?

Отдавна ли, отскоро
ли, никой не знае...
Лисица и щъркел
били другари...!

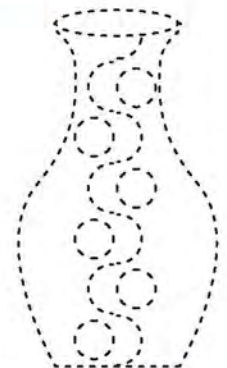
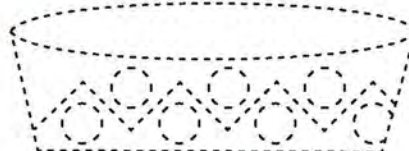

С думи от приказката състави изречения по моделите.

• Състави други изречения. Помагай си с думите: на гости, шета, попара, клюн, каша.

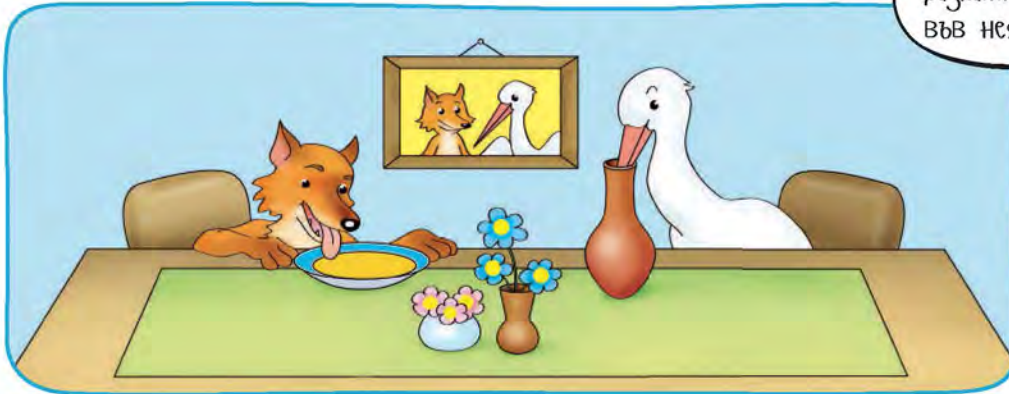
С послушното моливче очертай и оцвети чинията на лисицата и гърнето на щъркела.

ЕДИН ЗАПОЧВА, ДРУГ ПРОДЪЛЖАВА

Спомни си приказката „Лисица и щъркел“. Открий грешките в картината. Разкажи какво се е случило в действителност.

Приказка позната
разкажи - кой кого
във нея надхитри?

Помогни на героите да открият своя дом.

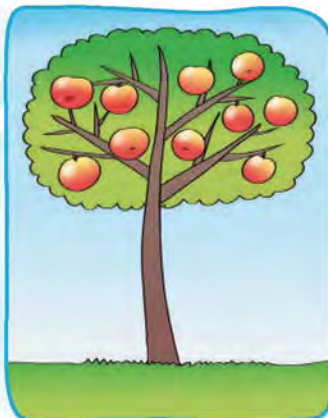
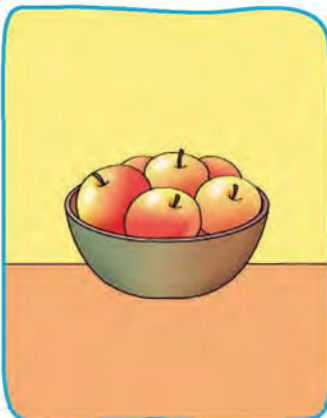
Лиса върви по пътека с буква „Л“, а Щъркът – по пътека с буква „Н“.

Очертай и
оцвети!

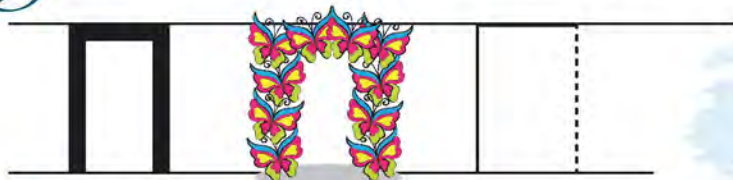
Разгледай картините. Отговори къде се намират ябълката и шапката, като използваш малките думички „в“ и „на“.

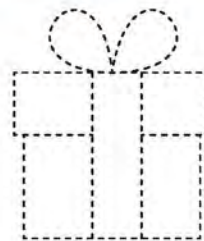
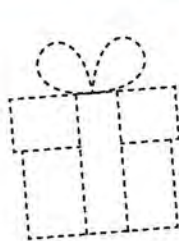
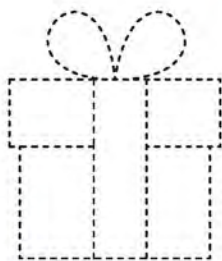
ПАКОСТНИЦИ

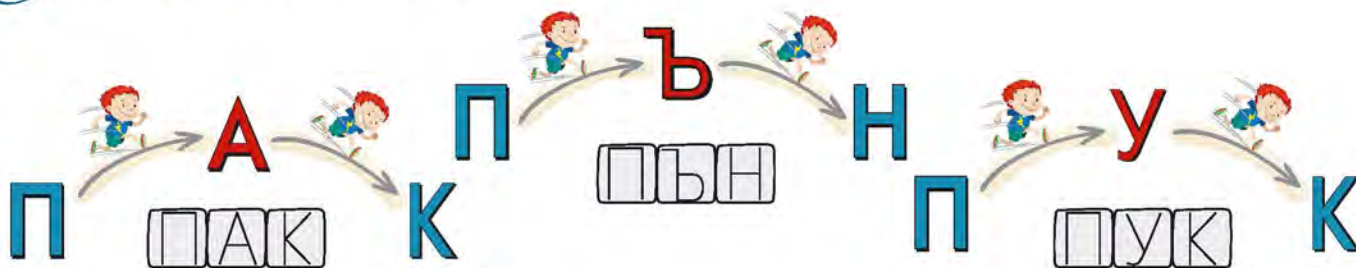
Звук и буква „П“. Дорисувай по пунктирите.

Открий и покажи буква „П“.

Играта продължава – открий как думата се получава.

Къде в думата чуваш звук „П“ – в началото или в края? Отбележи мястото на буквата в синьо.

„Пакостници“ – състави изречения по картинките. Какво се случва?
Какво ще се случи после?

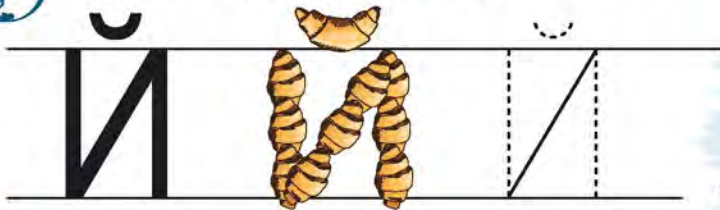
Знам, децата най-обичат да играят и да тичат. Но тогава често пакостници ги наричат!

БУКВИЧКА С ПЕРЧЕМЧЕ

Звук и буква „Й“. Дорисувай по пунктирите.

Открий и подчертай буква „Й“.

Майка ми се вайка
и вари ми лайка,
че боли ме гърло — „АЙ!“,
трябва топъл чай.

Открий и покажи буква „Й“. Дорисувай.

Къде в думата чуваш звук „Й“? Отбележи.
• На колко части можем да разделим думата?

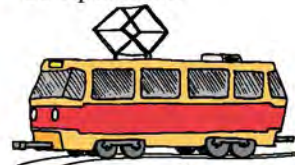
--	--	--	--	--

--	--	--

Назови всяка картинка. Кой звук се променя?

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

Разгледай картинките. Раздели думите на части така, че във всяка част да има по един гласен звук. Свържи всяка картинка с нейния модел.

--	--

--	--

--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

ДУМА СЛЕД ДУМА

В кои приказки или анимационни филмчета е герой ламята?
С какви други имена е позната в тях?

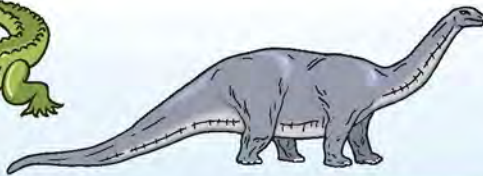
Често в приказките
лош герой и страшен
за децата е ...
ламята.

Чуй легендата „Как е изчезнала ламята“.

- Опиши как според теб изглежда ламята?
- Сравни ламята с други животни, живели преди, и с животни, които живеят сега на Земята.

От близо и далеч... Разкажи други интересни истории или легенди, които си чувал/а.

В моята книжка...

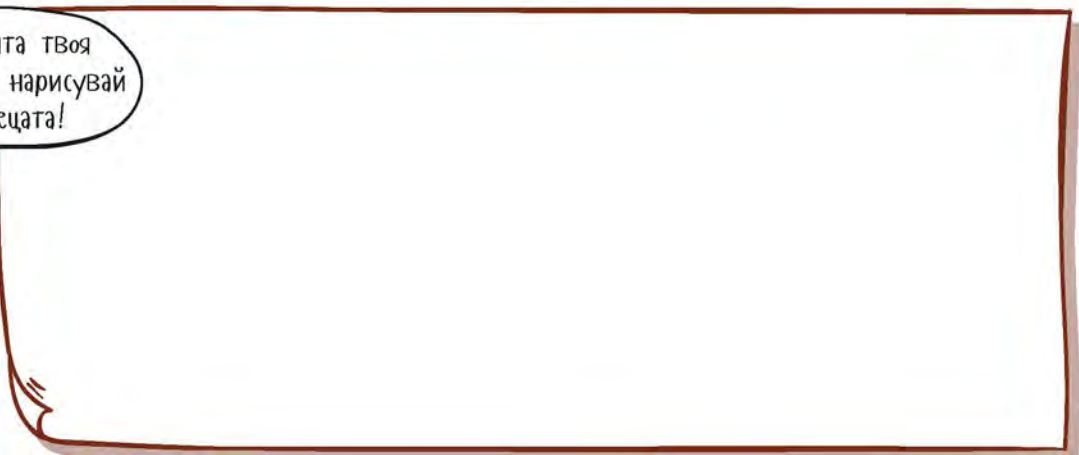
Чувала съм...

Случило се е
много отдавна...

Историята твоя
чудновата нарисуй
за децата!

Многозначни думи

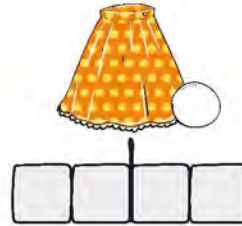

Нарисувай в кръгчето толкова точки, на колкото части се разделя думата.

• Открий във всяка дума кой е първи и кой – последен звук. Свържи.

Започва весела игра!
В цветни знаци и
картинки думите
открий сега!

П

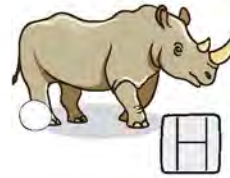
А

Н

И

Игра „От последен – първи“. Назови думите и ги подреди по вагончетата на влака според последния звук, който става първи.

Р

А

К

Н

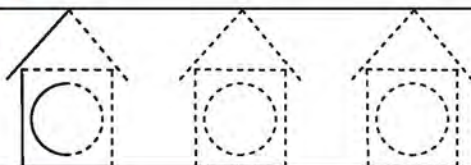
Е

„Различни и еднакви“ – свържи картинките, които можеш да назовеш с една и съща дума.
• Избери дума и състави с нея изречение.

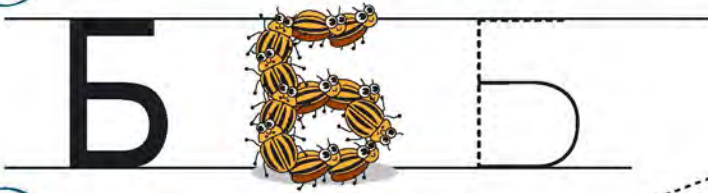
Продължи по реда.

БУКВА ТЪРСИ ДРУГАРЧЕ

Звук и буква „Б“. Дорисувай по пунктирите.

Открий и покажи буква „Б“. Дорисувай.

БъБриви БоБри
Бодро БъБрят.
БъБрете Бодро,
БъБриви БоБри.

Открий и подчертай буква „Б“.

Къде в думата чуваш звук „Б“ – в началото или в края? Отбележи мястото на буквата в синьо.
• На колко части можеш да разделиш думата?

Проследи пътя на снежните топки и изговори слято буквите.

Свържи думите, които започват с „ба“ със зелена стрелка, а думите, които започват с „бо“ – с оранжева стрелка.

Кой звук чуваш в края на думите?

• Изговори за „едно“ и за „много“.

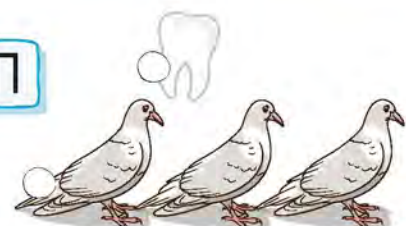

• Как ще откриеш верния звук?

Свържи.

Б – П

ИМАМ АЗ ДРУГАР В ИГРИТЕ

Състави изречения по картината, като отговориш на въпросите: Кой са? Къде са? Кога? Какво правят? Какво може да се случи след това?

Състави кратък разказ за интересна случка с твой другар в игрите. На разказа спазвай правилата.

Оцвети скритата картинка, като следваш цвета на буквите, и ще разбереш как завършва играта на малките строители.

Р	Р	Р	Р	Р	И	Р	Р	Р	Р	Р
Р	Р	И	И	Р	И	П	у	И	Р	Р
Р	О	О	Р	П	у	у	П	Р	О	О
Р	О	О	у	у	у	у	у	О	О	Р
З	О	О	у	у	у	у	у	О	О	З

у

Р

О

П

И

З

ПРИКАЗЕН СВЯТ

Героите чудновати от коя приказка са ти познати?

- С какви думи започват и как завършват твоите любими приказки?
- Разпознай приказните герои и кажи как и в кои приказки са се разбъркали?
- Опиши героите с повече думи.

Игра „Разкажи ми приказка“. Разделете се по групи:

- Изберете герои от нарисуваните.
- Съчинете приказка с избраните приказни герои. Отговорете на въпросите: кой, къде, какво, защо.
- Изберете дете от групата, което да разкаже вашата история.

Нарисувай момент от вашата вълшебна история и го представи пред всички.

Забавата започва
знай - приказка
чудесна ти създай!

Хитри букви

Скрити букви – разпознай, назови и огради познати за теб букви.

Буквичките днес
желаят с теб на
криеница да играят.

Огради с оранжево думите, които започват с „Б“, а със зелено – думите, които започват с „П“.

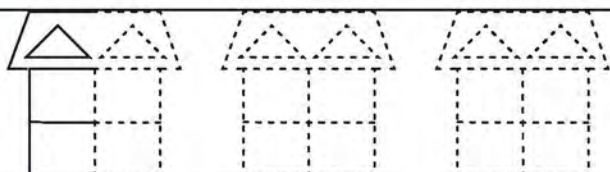

„Изчезналите букви“. Какво се е променило през нощта?

- Открий липсващите букви и ги свържи с правилното място.
- Буква си избири и с нея думи измисли.

Продължи по реда.

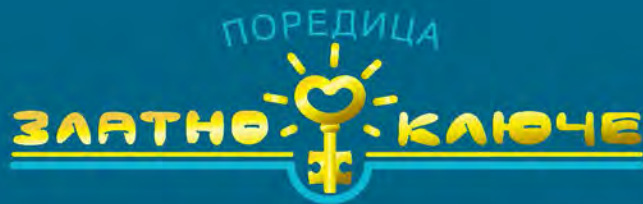

СЪДЪРЖАНИЕ НА 1. ЧАСТ

Отново заедно	1
Сбогом, китно лято!	2
Думите около нас	3
Писмо до приятел	4
Подбери дума	5
Балонът на ядà	6
Как думите помагат	7
Приятели	8
Разбърканите думички	9
Есенни листа	10
Думичките подреди и ни разкажи	11
Капят листата	12
Звукът какво е – буквичката за какво е?	13
С думите да поиграем	14
Приказна въртележка	15
Малки артисти	16
Есен ни зове	17
Разказваме за есента	18
Есенен пазар	19
Есенна гощавка	20
Есенна разходка	21
Старият щърк	22
Разбърканите думички	23
Думи в изречение	24
Искам да разкажа	25
Думички чудати	26
Лошата дума	27
Добрата дума	28
Усмивки под дъжда	29
Да изграем и да знаем	30
Приказна магия	31
Весели гатанки	32
С чадърче под дъжда	33
Чадър	34
Палавите думички	35
Балът на звуковете	36
Магьосникът и птиците	37
Зима	38
Зимен сън	39
Зная наизуст	40
Лицата ни говорят	41
Случка в гората	42
Две сестри	43
В очакване на Нова година	44
Срещу Нова година	45
Коледа дошла е... ..	46
Писмо до Дядо Коледа	47
Звукове и букви като зная	48
Как се кичи дрян	49
Работилницата на Дядо Коледа	50
Коледни настроения	51
Думите ни питат	52
Нова година	53
На гости	54
Лисица и щъркел	55
Един започва, друг продължава	56
Пакостници	57
Буквичка с перчемче	58
Дума след дума	59
Многозначни думи	60
Буква търси другарче	61
Имам аз другар в игрите	62
Приказен свят	63
Хитри букви	64

СЪДЪРЖАНИЕ НА 2. ЧАСТ

Къщичка под снега	1
Звукове и букви като зная	2
Къщурка	3
Чудна къщичка	4
Зима в гората	5
Грижа – случка в зимната гора	6
Зимен пейзаж	7
Гатанка ще ти задам	8
Трудът на хората	9
Как да постъпя	10
Момче и вятър	11
Приказка ми разкажи	12
Да бъдем добри	13
Добър пример	14
Различни и еднакви	15
Доброто у нас	16
Стига Сечко – Март пристига вече	17
Зимни приключения за игри и забавления	18
В очакване на Баба Марта	19
Помощниците на Баба Марта	20
България – нашата Родина	21
В края на зимата, в началото на... ..	22
Зимата, Пролетта и Детето	23
Букви, думи, изречения	24
Фигурките разпознай – с думите си поиграй	25
За тебе, мамо!	26
На мама	27
Играем на... ..	28
Вълшебства от думи	29
Какво могат думите	30
Приказни вълшебства	31
Малки писатели	32
Шапка невидимка	33
Магията на приказките	34
Бърканици в приказки	35
Игри с рими	36
Как жабчето си намери другарче	37
Думите си търсят другарчета	38
Пролет	39
Зная и играя	40
Цветна пролет щом настъпи	41
Искам да разкажа	42
На излет	43
Знам и мога	44
Що е то?	45
Пъстър Великден	46
Златното яйце	47
Мога да разкажа	48
Що за птица е това?	49
Хвърчило от хартия	50
Какво са хубавите книги?	51
Може ли това?	52
Една буква – два звука	53
Букви помощници	54
На Гергьовден	55
Познай коя е думата	56
Всички букви като зная	57
Ще бъда ученик	58
Светъл празник приближава	59
Вече съм голям и знам	60
Нека децата живеят заедно	61
Летни приключения	62
Довиждане, детска градина	63

**ПОЗНАВАТЕЛНА КНИЖКА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**
за четвърта подготвителна възрастова група

1.
ЧАСТ

ИГРАЯ, ЗА ДА ЗНАЯ

Електронен вариант
на книгата на адрес
www.e-uchebnici.com

Автори: проф. д-р Маргарита Тодорова Терзиева
Камелия Московска Йорданова
Катерина Валентинова Несторова
Миглена Тодорова Лазарова

Художници графичен дизайн

и корица: Христина Иванова Дякова
Зелиха Левентова Реджебова
Живко Иванов Рухов

Художник илюстрации Катерина Иванова Милушева

Редактор Светла Костова

Коректор Зоряна Стоянова

Българска. Първо издание. 2018 г.

Формат 60x90/8.

Печ. коли 8

Издателство „Бит и техника“ ООД,
Варна 9009, ул. „Кап. Райчо Николов“ №101

ISBN 978 - 954 - 9412 - 92 - 5 (1 част)

© Маргарита Тодорова Терзиева, 2017

© Камелия Московска Йорданова, 2017

© Катерина Валентинова Несторова, 2017

© Миглена Тодорова Лазарова, 2017

© Христина Иванова Дякова – графичен дизайн и корица, 2017

© Зелиха Левентова Реджебова – графичен дизайн и корица, 2017

© Живко Иванов Рухов – графичен дизайн и корица, 2017

© Катерина Иванова Милушева – илюстрации, 2017

© Издателство „Бит и техника“ ООД, всички права запазени, 2017

В книгата са използвани изображения от www.shutterstock.com

БИТ И ТЕХНИКА
www.bititechnika.com